

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Cob/125/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312200971
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Zelenák
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1312200971.4

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Zelenáka a členiek senátu JUDr. Marty Šašinkovej a JUDr. Ley Gubovej, v právnej veci žalobcu Bytospráva, s.r.o., Nobelova 1, Bratislava, IČO: 31 357 407, práv. zast. alianciaadvokátov ak, s.r.o., Vlčkova 8/A, Bratislava, IČO: 36 679 771, proti žalovaným 1/ Duslo, a.s., Administratívna budova, ev. č. 1236, Šaľa, IČO: 35 826 487, práv. zast. advokátska kancelária agner & partners, s.r.o., Špitálska 10, Bratislava, IČO: 36 722 758, 2/ Slovenská republika, v zastúpení Okresný úrad Bratislava, Tomášikova 46, Bratislava, 3/ Slovenská republika v zastúpení Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, 4/ Slovenská republika v zastúpení Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mierová 19, Bratislava, o zaplatenie 13.675,17 EUR s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č.k. 22Cb/96/2012-436 zo dňa 27.10.2020, jednohlasne, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave odvolanie žalobcu proti výroku I. napadnutého uznesenia odmieta a vo výroku II. napadnuté uznesenie zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie prvým výrokom zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č. k. 22Cb/96/2012-417 zo dňa 30.7.2020 a druhým výrokom odmietol žalobu zo dňa 30.1.2012 v znení jej zmien zo dňa 26.2.2014, 24.2.2016, 7.3.2017 a konanie zastavil.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia žalovanej istiny z titulu nedoplatkov na úhradách do fondu prevádzky, údržby, opráv a za správu domu nachádzajúceho sa v Bratislave na Námestí Biely kríž č. 2-4-6, v ktorom sa nachádzajú kryty civilnej obraty, v zmysle zmluvy o výkone č. 85/2009 zo dňa 28.12.2009. Uznesením zo dňa 12.4.2016, č. k. 22Cb/96/2012-382 súd vyzval žalobcu na odstránenie väd podania, spočívajúcim v upresnení účastníka na strane žalovaného, nakoľko v konaní je označený rovnaký účastník konania (Slovenská republika) trikrát. Proti predmetnému uzneseniu podal žalobca odvolanie. Následne z dôvodu, že Krajský súd v Bratislave vrátil spisu bez rozhodnutia vo veci, súd prvej inštancie vydal uznesenie zo dňa 30.7.2020, v ktorom opätovne vyzval žalobcu na odstránenie väd žaloby, a to konkrétne upresnenie v označení strany sporu na strane žalovaného, s poukazom na ustanovenie § 135 ods. 1 C.s.p., uvedením názvu štátu a názvu štátneho orgánu alebo právnickej osoby, ktorá za štát koná, nakoľko žalobca v žalobe uviedol viaceré štátne orgány, resp. právnické osoby oprávnené konať za Slovenskú republiku. Predmetné uznesenie prevzal žalobca cestou svojho právneho zástupcu dňa 30.7.2020. Podaním zo dňa 12.8.2020, žalobca podal proti uzneseniu zo dňa 30.7.2020, vydanému vyšším súdnym úradníkom sťažnosť. V sťažnosti uviedol, že súd prvého stupňa mal žalobcu poučiť o tom, ktorého konkrétneho štátneho orgánu sa prejednávajúca vec týka a nie to žiadať od žalobcu, pod hrozbou odmietnutia žaloby, pretože takto uvedený postup súdu by bol v súlade s rozhodovacou praxou súdov SR a v súlade s rozhodnutím nadriadeného súdu v totožnej právnej veci. Preto žiadal uznesenie zrušiť a následne jasne a zrozumiteľne poučiť žalobcu o označení žalovaného.

3. Súd prvej inštancie preskúmaním napadnutého uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom dňa 30.7.2020, dospel k záveru, že sťažnosť žalobcu nie je dôvodná. V odôvodnení uznesenia súd presne a konkrétne vytkol žalobcovi, v čom jeho žalobu považoval za vadnú a ako je potrebné tento nedostatok podmienky konania odstrániť, pričom žalobca v rámci úplného a pravdivého opisu skutkového stavu (od ktorého odvodzuje žalovaný nárok), musí špecifikovať v žalobe označenú Slovenskú republiku ako štát spôsobom predpokladaným ustanovením § 135 ods. 1 C.s.p., tzn. jednoznačne označiť ten štátny orgán, resp. právnickú osobu, ktorá bude za štát (Slovenskú republiku) konať v predmetnom spore. Pokiaľ tak žalobca Slovenskú republiku neoznačí, je povinnosťou súdu postupovať podľa § 129 ods. 1 a 2 C.s.p. a vyzvať žalobcu na opravu/doplnenie označenia štátu v žalobe. Takýto postup vyplýva zo zákona a je v súlade s rozhodovacou praxou súdov. Rovnako to platí aj v prípade, že žalobca síce v žalobe označí ako stranu sporu štát, avšak uvedie viaceré štátne orgány alebo právnické osoby, ktoré za štát konajú. Ide o vadu v označení strany sporu, ktorou je štát. Nakoľko riadne označenie štátu ako strany sporu je náležitosťou žaloby, neuvedenie toho, kto má za štát konať alebo označenie viacerých štátnych orgánov a právnických osôb, je nedostatkom (vadou) žaloby, ktorú možno odstrániť. Pokiaľ žalobca ako žalovaného označil Slovenskú republiku, ide o jeden subjekt a v spore by mal vystupovať iba jedenkrát a je povinnosťou žalobcu určiť, ktorý subjekt v danom právnom vzťahu za štát koná, tzn. Označiť ho v súdnom spore. V opačnom prípade by súd nielen poprel odbornosť a znalosť žalobcu, ale najmä by narušil zásadu rovnakého postavenia strán sporu /nejde o spor s ochranou slabšej strany/. Z uvedených dôvodov tak súd sťažnosť žalobcu považoval za nedôvodnú, a preto ju zamietol. Zároveň súd žalobu žalobcu odmietol podľa § 129 ods. 3 C.s.p. a konanie z dôvodu nedostatku procesnej podmienky, ktorú žalobca v súdom stanovenej lehote neodstránil a pre ktorú nemožno pokračovať v konaní, zastavil.

4. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, nakoľko ho považuje za nesprávne. Podľa žalobcu súd prvej inštancie deleguje svoje povinnosti na žalobcu. Žalobca v odvolaní poukazuje na svoje obdobné súdne konania vedené pred Okresným súdom Bratislava III a opakovane vo všetkých troch konaniach (22Cb/96/2012, 26Cb/23/2015, 6C/84/2008) uvádzal, že v prípade, ak od neho Okresný súd Bratislava III žiada, aby v súdnom konaní označil štát ako stranu sporu uvedením iba jedného štátneho orgánu, ktorý za neho koná, je jeho povinnosťou poučiť žalobcu o tom, ktorého štátneho orgánu sa prejednávaná vec týka (teda je jeho povinnosťou zabezpečiť, aby za štát konal štátny orgán do pôsobnosti ktorého v predmetnom prípade patrí agenda krytov civilnej ochrany). Na potvrdenie svojho právneho názoru žalobca predložil niekoľko súdnych rozhodnutí, napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/172/2012, rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 18C/194/2012 a rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5Co/702/2014 a poukázal na to, že je povinnosťou súdu - bez zreteľa na označenie v návrhu - zabezpečiť, aby za štát pred súdom konal orgán, do pôsobnosti ktorého patrí uplatnený nárok (R/48/1967). Je úlohou Okresného súdu Bratislava III v predmetných súdnych konaniach rozhodnúť o tom, kto je v súdnych konaniach pasívne legitimovaný a preto žalobca považuje konanie súdu za arbitrálne a v rozpore s právom. Na základe uvedeného navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 1/, ktorý sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie. Žalobcom uvedené rozhodnutia riešia odlišnú právnu situáciu a vôbec sa nezaobierajú viacnásobným označením štátu, t.j. rovnakého subjektu na strane žalovaného, ako je tomu v predmetnom sporovom konaní. Súd nedospel k záveru, že za štát má konať iný orgán, ako bol označeným žalobcom v žalobe a ako tomu bolo v žalobcom uvedených konaniach. Žalovaný 1/ konštatoval, že C.s.p. na rozdiel od O.s.p. nie založený na tzv. vyšetrovacom princípe a súd nemôže suplovať nedostatočnú procesnú aktivitu žalobcu. Pokiaľ žalobca neodstránil vady podania, na odstránenie ktorých bol súdom vyzvaný a zostal v tomto zmysle pasívny, potom nesie za túto svoju pasivitu zodpovednosť podľa C.s.p. aj v podobe odmietnutia žaloby a zastavenia konania.

6. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril aj žalovaný 3/, ktorý sa s výrokmi uznesenia, ako aj s ich odôvodnením v plnom rozsahu stotožňuje a považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne. Má za to, že v prvom rade sa očakáva od žalobcu znalosť problematiky v rámci ktorej podáva žalobu, a teda žalobca ako prvý by mal mať jasno v tom, kto je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Žalovaný 3/ zastáva názor, že na strane súdu prvej inštancie bola od začiatku konania vynakladaná snaha ustáliť strany konania, v čom žalobca nebol ani v prinajmenšom nápomocný súdu prvej inštancie a vlastným pasívnym postojom zapríčinil aj prieťahy v konaní, na ktoré vo svojom odvolaní taktiež poukazuje. Žalovaný 3/ navrhol uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

7. Žalobca na vyjadrenia žalovaného 1/ a 3/ k odvolaniu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/149/2011 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/27/2017. Uviedol, že SR môže byť označená v žalobe viackrát, a to v zastúpení viacerých orgánov v prípade, ak uplatnený nárok proti štátu môže byť posudzovaný podľa rôznych právnych predpisov a spadať tak do pôsobnosti rôznych orgánov štátu.

8. Žalovaný 1/ na vyjadrenie žalobcu uviedol, že opätovne poukazuje na to, že žalobca neoznačil SR ako jedného žalovaného, za ktorého konajú Ministerstvo vnútra SR, Okresný úrad Bratislava a Ministerstvo hospodárstva SR, ale ako troch procesne samostatných žalovaných, zastúpených samostatne rôznym štátnym orgánom. Rovnako na tom nič nemenia ani ďalšie súdne rozhodnutia uvádzané žalobcom.

9. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 2/, podľa ktorého nie je vecou žalovaného 2/ hľadať procesné východisko za danej procesnej situácie a poukázal na ust. § 135, § 160 a § 161 C.s.p.

10. Žalovaný 3/ k vyjadreniu žalobcu uviedol, že trvá na svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu. Má za to, že žalobca by mal mať jasno v tom, kto je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti a od toho odvodiť aj procesnú spôsobilosť orgánu, ktorý je oprávnený zastupovať SR v predmetnom súdnom konaní.

11. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) prejednal vec podľa § 380 ods. 1 bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti výroku II. napadnutého uznesenia je dôvodné.

12. Podľa § 389 ods. 1, C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali

13. Podľa § 73 C.s.p., na konanie štátu pred súdom sa použijú ustanovenia osobitného predpisu o konaní za štát.

14. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj celého obsahu spisového materiálu zistil, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Žalobca v konaní označil ako stranu sporu na strane žalovaného 2/ SR, v zastúpení Okresný úrad Bratislava, žalovaného 3/ SR, v zastúpení Ministerstva vnútra SR, žalovaného 4/ SR, v zastúpení Ministerstva hospodárstva SR, pričom bol súdom vyzvaný na konkrétne upresnenie označenia žalovaného, keďže uviedol viaceré štátne orgány, resp. právnické osoby oprávnené konať za SR. Voči uvedenému podal žalobca sťažnosť, ktorú súd prvej inštancie zamietol a konanie zastavil, z dôvodu nedostatku procesnej podmienky.

15. Odvolací súd v tejto veci poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu SR, ktorý k otázke označenia orgánu oprávneného konať za štát zaujal stanovisko v uznesení sp. zn. 6Cdo/149/2011, zo dňa 26.9.2012, v ktorom uviedol, že „riadne označenie štátu ako žalovaného účastníka konania je náležitou riadneho návrhu na začatie konania. Štát je ako účastník konania označený riadne, ak je súčasne s nim označený príslušný štátny orgán, ktorý bude za štát konať (§ 79 ods. 1 OSP). Neoznačenie toho, kto má za štát konať, má za následok neúplnosť návrhu so súčasným vznikom povinnosti súdu pokúsiť sa o odstránenie tejto vady postupom podľa § 43 OSP. V prípade, že žalujúca strana síce štátny orgán, ktorý má za štát konať, označí, ale uplatnený nárok do pôsobnosti tohto štátneho orgánu nepatrí, alebo označí subjekt, ktorý štátnym orgánom nie je, resp. nie je ani právnym subjektom, nejde o vadu návrhu ani o nedostatok podmienky konania. Z ustanovenia § 21 ods. 4 veta prvá OSP vyplýva, že súd je povinný - bez zreteľa na označenie obsiahnuté v návrhu - zabezpečiť, aby za štát pred súdom konal štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu“. Uvedené závery je možné aplikovať aj podľa C.s.p., pričom, ak by ale v priebehu konania vyšlo najavo, že z hľadiska uplatneného nároku

žalobou konkrétny štátny orgán označený ako orgán oprávnený konať za štát nemá pôsobnosť v tomto prípade za štát konať, súd bude ďalej z úradnej moci konať s tým, do ktorého kompetencie vec spadá, nakoľko povinnosť konať s takto oprávneným subjektom mu vyplýva zo zákona. Rovnako bude súd postupovať v prípade, ak by žalobca ako štátny orgán označil niekoho, kto neexistuje alebo nie je štátnym orgánom. V tomto prípade nejde o nedostatok vecnej legitímácie (Komentár k Civilnému sporovému poriadku, Števec a kol., r. 2016). Ak teda súd prvej inštancie dospel k záveru, že konkrétny žalovaný 2/ - 4/ označený žalobcom, nemá pôsobnosť konať za štát, odvolací súd konštatuje, že súd mal z úradnej moci konať s tým, do ktorého kompetencie vec spadá.

16. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že žalovaní 2/ až 4/ sú v konaní riadne označení a ich identifikácia je dostatočná na to, aby bolo zrejmé, voči komu žaloba smeruje, a aby súd prvej inštancie mohol vo veci riadne konať. Vzhľadom na predmet sporu bude zrejmé až na základe vykonaného dokazovania, ktorý so žalovaných 2/ až 4/ je pasívne vecne legitimovaný, čo bude mať za následok zamietnutie žaloby voči tým subjektom, ktorí nie sú pasívne legitimovaní v prejednávanej veci.

17. Odvolací súd na základe vyššie uvedeného, preto podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vzhľadom na dôvody, pre ktoré došlo k zrušeniu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, bude povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní postupovať v súlade s relevantnými ustanoveniami C.s.p.

18. Vo vzťahu k výroku I. bolo potrebné odvolanie odmietnuť, pretože proti uzneseniu, ktorým súd prvej inštancie zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č.k. 22Cb/96/2012-417 zo dňa 30.7.2020 nie je odvolanie prípustné /§ 357 C.s.p./.

19. Podľa § 396 ods. 3 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

20. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3: 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).